

У I кварталі напад росії суттєво змінив умови функціонування банківського сектору. Своєчасні кроки банків та НБУ для забезпечення безперебійної роботи фінустанов та системи електронних платежів дали змогу пройти перші місяці війни з помірними втратами для фінансового сектору. Обсяг коштів клієнтів у банках зріс, що забезпечувало стабільно високий рівень ліквідності попри воєнні ризики. Невеликий відплив коштів населення у перші два місяці року через інформаційний тиск компенсувався зростанням депозитів у березні. Водночас частка коштів на вимогу оновила максимум. Кошти корпорацій під час війни зменшилися, найбільше в іноземній валюті. Переважно це відбулося через подальші виплати зарплат за одночасного зменшення виручки. Після початку повномасштабної війни населення знизило попит на кредити. Натомість помірний попит на кредитні ресурси з боку корпорацій зберігся. Кредитуванню бізнесу сприяла держава, поліпшивши умови участі в урядових програмах. Сектор залишався операційно прибутковим попри воєнні дії, однак необхідність формувати резерви під очікувані втрати зумовили його збиток. Надалі головним фактором впливу на фінансовий стан банків буде реалізація кредитного ризику, що суттєво знизить капітал банків. Проте НБУ не застосовуватиме до банків заходів впливу за недотримання вимог до капіталу та ліквідності під час воєнного стану, а після його завершення надасть достатньо часу для відновлення стійкості.

Структура сектору

У відповідь на агресію росії в лютому 2022 року були ліквідовані АТ “Міжнародний резервний банк” і ПАТ “Промінвестбанк” – два дочірніх банки російських фінансових корпорацій з державним капіталом, на початок року вони мали 2% чистих активів банківського сектору. Тому станом на кінець березня в Україні працювало 69 банків. Активи сектору скоротилися насамперед за рахунок іноземних та приватних фінустанов. Баланси державних банків були стійкішими до шоку, тому їхня частка у чистих активах та коштах фізосіб за квартал зросла на 1.1 в. п. та 0.4 в. п. до 47.8% та 55.9% відповідно. Своєю чергою зріс і рівень концентрації сектору.

Активи

Чисті активи платоспроможних на кінець березня банків зменшилися за I квартал на 2.2%. Дві складові скоротилися найдужче: депозитні сертифікати НБУ та ОВДП. Динаміка кредитного портфеля клієнтів була нерівномірною, проте в цілому у січні – березні він зріс.

Чисті гривневі кредити суб'єктам господарювання за квартал зросли на 4.8%, а валютні – на 2.2% у доларовому еквіваленті. Найвищі темпи зростання гривневого кредитування за квартал продемонстрували державні банки – понад 10%. Весь приріст кредитного портфеля забезпечили перші два місяці кварталу, натомість у березні чисті гривневі позики зменшилися на 0.6%, а валютні – на 1.9%. У річному обчисленні чистий кредитний портфель зріс на 39.7% у гривні та на 18.4% в іноземній валюті (у доларовому еквіваленті). Найактивніше залучали позики державні корпорації.

За перші два місяці року обсяги чистого роздрібного кредитного портфеля збільшилися на 5.8%. Однак

зменшення обсягу кредитів у березні нівелювало попереднє зростання і в цілому за квартал чистий гривневий портфель зріс лише на 0.7% (+30.1% р/р). Під час воєнного стану кредити надавалися лише на поточні потреби клієнтів, натомість в іпотечному сегменті та на купівлю авто кредитування майже не здійснювалося.

Динаміку непрацюючих кредитів визначали два різноспрямованих фактори. У лютому частка непрацюючих кредитів суттєво знизилася через ліквідацію двох банків з державним російським капіталом. А в березні фінустанови почали поступово визнавати погіршення якості кредитів, спричинене повномасштабними бойовими діями, і ця частка трохи зросла. В цілому за I квартал питома вага непрацюючих кредитів знизилася на 3 в. п. до 27.1%.

Рівень покриття всіма резервами непрацюючих кредитів зріс на 5.8 в. п. до 108%. Водночас нині оцінка кредитного ризику та резервів для банків все ще ускладнена значною економічною невизначеністю, а за багатьма позиками тривають кредитні канікули. Тож визначити обсяг кредитів, що перестануть обслуговуватися внаслідок воєнної агресії, можна буде лише за декілька місяців.

Фондування

Зобов'язання платоспроможних на кінець березня банків за I квартал незначно зменшилися здебільшого через відплив коштів суб'єктів господарювання. Водночас кошти фізосіб помітно зросли. Загалом депозити клієнтів і надалі залишаються головним джерелом фондування банків (84% зобов'язань). Частка коштів НБУ в структурі зобов'язань зросла за квартал на 1.8 в. п. до 7.1%, чому сприяв вищий попит на інструменти підтримки ліквідності банків в умовах воєнного стану.

Обсяги гривневих коштів фізичних осіб за квартал збільшилися на 10.8% (+24.6% р/р). Найсуттєвішим за квартал став приріст у ПриватБанку, що забезпечив половину номінального приросту гривневих коштів. Зауважимо, що зростали лише кошти на вимогу (одразу на чверть за квартал), тоді як строкові кошти зменшилися на 7.5%. Половину нових строкових депозитів клієнти відкривали на строк до трьох місяців, хоча до початку війни вони становили лише третину. Обсяг вкладів фізичних осіб в іноземній валюті зменшився за квартал на 8.6% (у доларовому еквіваленті).

Кошти суб'єктів господарювання в національній валюті за I квартал знизилися на 13.1% внаслідок відпливу коштів з усіх груп банків, хоча в річному вимірі зросли на 12.4% р/р. Найсуттєвіші відпливи гривневих коштів бізнесу спостерігалися у перші два тижні війни. Відтоді відбулася зміна тенденції і депозити повільно зростали. Обсяг валютних коштів бізнесу за квартал зменшився на 10.6% в доларовому еквіваленті.

Рівень доларизації коштів клієнтів за квартал залишився практично незмінним. У бізнес-сегменті він зріс через знецінення гривні. Водночас у роздрібному – знизилися внаслідок значного накопичення гривневих коштів фізосіб за одночасного зменшення валютних.

Процентні ставки

Із початком повномасштабної фази війни з росією НБУ зберігає облікову ставку на рівні 10% річних. Упродовж кварталу на 1.5 в. п. зросли ставки за гривневими коштами бізнесу, за якими були помітні відпливи. Натомість через помітний приплив коштів населення та низьку роль цінних стимулів в умовах війни, банки знижували вартість депозитів населення. Середня ставка за 12-місячними депозитами населення у гривнях опустилася до 8.8% річних, а спред між тримісячними та річними депозитами скоротився до 1.4 в. п. Середні ставки за депозитами в доларах США повернулись у межі до 1% річних.

Суттєве збільшення кредитного ризику штовхало в гору вартість гривневих позик суб'єктам господарювання – до 13.1% річних. Більшою мірою подорожчання торкнулось великих підприємств, які генерують ризик концентрації для банків. Натомість ставки за кредитами населенню внаслідок запроваджених кредитних канікул значно знизилися – на 5.5 в. п. до 23% річних. До того ж на них вщух попит в умовах воєнного стану.

Фінансові результати і капітал

У I кварталі банківський сектор вперше з 2017 року отримав загальний збиток. Фінансовий результат системи становив мінус 0.16 млрд грн через збиток у березні в розмірі 10.1 млрд грн. Це відбулось у результаті збільшення відрахувань до резервів під очікувані ризики внаслідок війни в обсязі 21.6 млрд грн, три чверті з яких сформовані в березні. Кількість збиткових банків за квартал зросла з п'яти до 25 установ, їхній сукупний збиток становив 6 млрд грн. До числа збиткових потрапили два державних банки. Водночас ПриватБанк заробив понад 60% прибутку прибуткових банків.

У I кварталі банки були операційно прибутковими, але в березні з активізацією воєнних дій зростання операційного доходу уповільнилося. Попит на кредити та банківські послуги знизився. Скорочення обсягів торгівлі товарами та послугами в країні потягнуло за собою зниження сум розрахунків – ключової бази комісійних доходів банків. Зі свого боку більшість банків запровадили кредитні канікули та знизили розмір комісій. Сукупно це мало негативний вплив на основні складові операційного доходу. Зростання чистого процентного доходу в березні сповільнилося до 17% р/р порівняно з 35% р/р за січень-лютий 2022 року. Чистий комісійний дохід скоротився за I квартал на 13% р/р через падіння в березні на 58% р/р.

Сукупно за квартал співвідношення операційних витрат і операційного доходу (CIR) без переоцінки цінних паперів, валюти та деривативів становило 54.4% порівняно з 50.7% торік.

Перспективи та ризики

Нині кредитний ризик є одним з найсуттєвіших для банків. Вплив бойових дій та економічного спаду на якість кредитів розтягнеться в часі. Тож остаточні обсяги втрат від погіршення обслуговування позик можна бути визначити лише з часом. Поточна ситуація потребує від банків ретельної оцінки фінансового стану боржників, виваженого використання інструментів кредитних канікул та своєчасної реструктуризації позик для клієнтів, які цього потребують. Водночас фінустанови мають зберігати консервативні підходи до оцінки ризиків та відображати справжній стан кредитного портфеля у звітності. Навіть якщо збитки призведуть до порушення вимог до капіталу, НБУ не застосовуватиме за це заходів впливу до фінустанов у період воєнного стану та декілька місяців після його завершення. Затягування з відображенням втрат може призвести до необхідності одномоментного їх визнання в майбутньому та різкого погіршення фінансового стану банків.

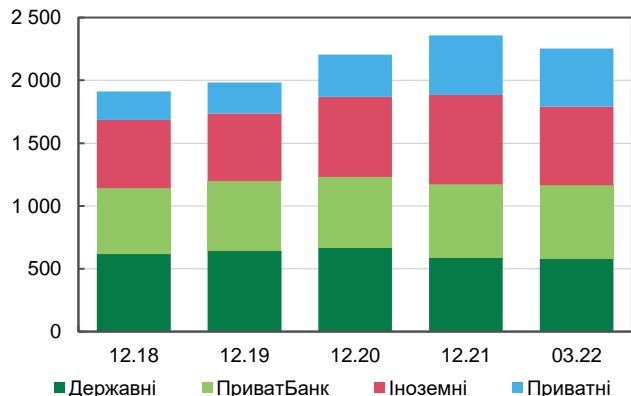
Помірний попит на банківські продукти, погіршення якості кредитного портфеля та відповідне зниження доходів банків посилять ризики прибутковості. Фінустанови мають пристосувати свої бізнес-моделі до роботи в умовах значного економічного спаду, зберігаючи операційну ефективність. Нині її, серед іншого, забезпечує низька вартість фондування. Завдяки тому, що не було суттєвих впливів коштів, фінустановам майже не довелося підвищувати депозитні ставки. Проте зміна структури фондування надалі може посилювати процентні ризики.

Для стабілізації валютного ринку НБУ запровадив численні обмеження та зафіксував обмінний курс до долара США. Такі заходи є тимчасовими, їхня тривалість залежатиме від стану валютного ринку. Фіксація курсу не має приспати увагу банків до управління валютними ризиками. Починаючи з травня ліміти валютних позицій банків знижено з 15% до 5% від регулятивного капіталу. Збалансування валютної позиції знизить чутливість до валютного ризику.

Структура сектору

У I кварталі 2022 року ліквідовано два банки з державним російським капіталом. Без урахування цього фактору обсяг загальних активів сектору за квартал зменшився на 0.8%. Також НБУ відніс до категорії приватних два іноземних банки.

Графік 1. Загальні активи банків, млрд грн*

* Платоспроможні банки поділено на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді.

Таблиця 1. Кількість банків*

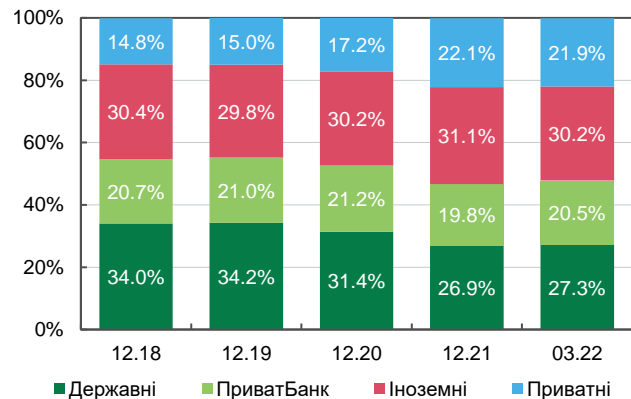
	2018	2019	2020	2021	1.22
Платоспроможні	77	75	73	71	69
Зміна	-5	-2	-2	-2	-2
Державні, у т.ч. ПриватБанк	5	5	5	4	4
Зміна	0	0	0	-1	0
Іноземні	21	20	20	20	16
Зміна	-2	-1	0	0	-4**
Приватні	51	50	48	47	49
Зміна	-3	-1	-2	-1	+2**

* Кількість наведено на кінець відповідного періоду.

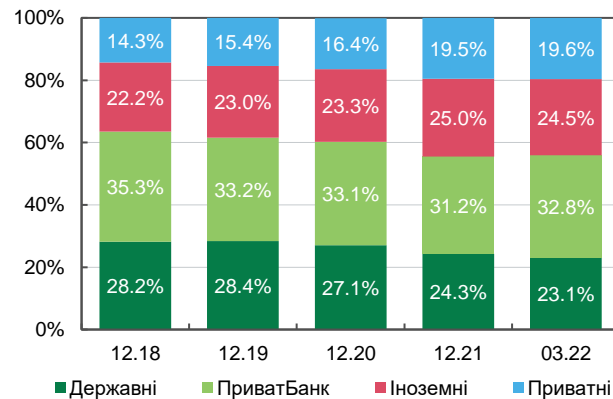
** Два банки з іноземним капіталом віднесені до групи приватних за рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 28.02.2022 №20/399-рк.

Частка державних банків припинила скорочуватися, більшість складових балансу в них виявилася стійкішою до шоку, ніж в інших груп. У результаті продовж I кварталу в чистих активах сектору частка держбанків зросла на 1.1 в. п. (до 47.8%). У коштах населення вона зросла на 0.4 в. п. (до 55.9%) виключно за рахунок ПриватБанку.

Графік 2. Розподіл чистих активів за групами банків

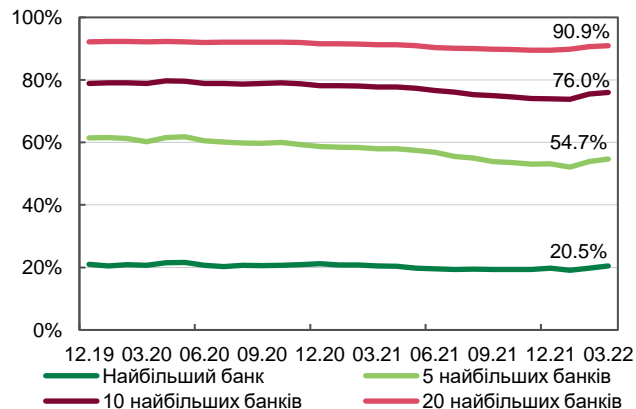

Графік 3. Розподіл депозитів фізичних осіб за групами банків

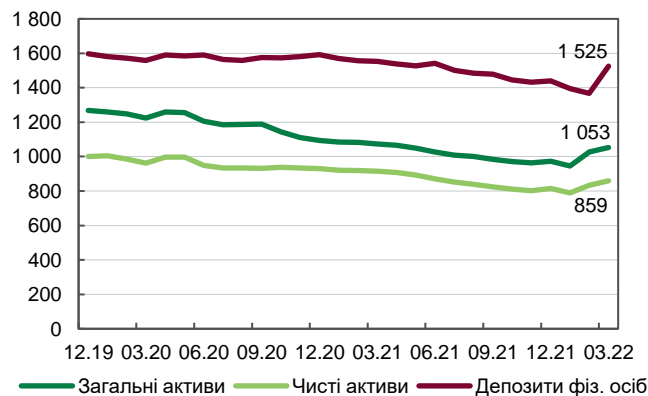

Протягом I кварталу концентрація активів та депозитів населення зростає: в умовах міграції клієнти зосередили активність у великих мережевих банках. Найпомітніше зростає концентрація коштів фізичних осіб.

Графік 4. Частка найбільших банків у чистих активах сектору

Графік 5. Рівень концентрації сектору за показником ННІ*

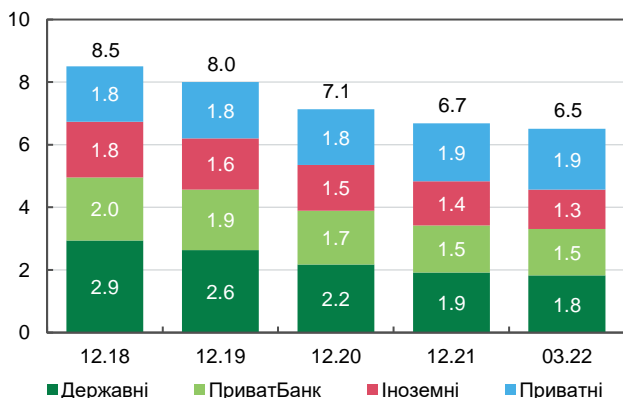

* Індекс Херфіндаля – Хіршмана (ННІ) – індикатор концентрації на банківському ринку. Розраховується як сума квадратів часток окремих банків у загальному обсязі. Може набувати значень від 0 до 10 000 (до 1 000 – ринок є слабо концентрованим). Депозити фізичних осіб включають ощадні сертифікати.

Банківська інфраструктура¹

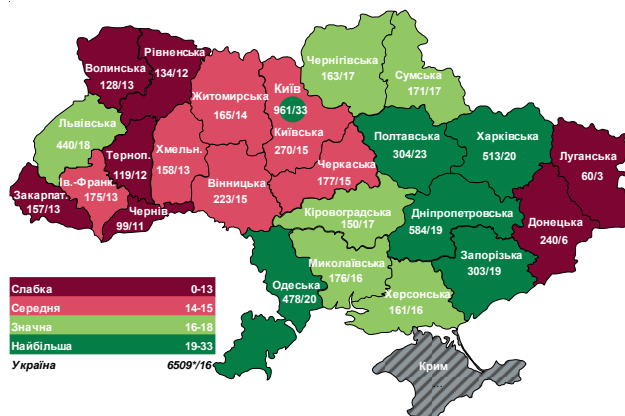
У I кварталі банки надалі скорочували мережу. Найбільше відділень закрили державні та іноземні банки. Скорочення переважно спостерігалось в Донецькій області та місті Києві. Нові філії відкривали виключно приватні банки, у кварталі – 10.

Графік 6. Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

* Відокремлені структурні підрозділи й головні офіси.

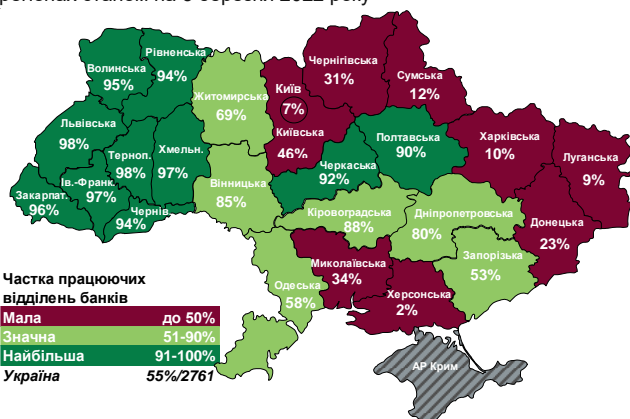
Графік 7. Структурні підрозділи банків в окремих регіонах на 01.04.2022, од./од. на 100 тис. населення

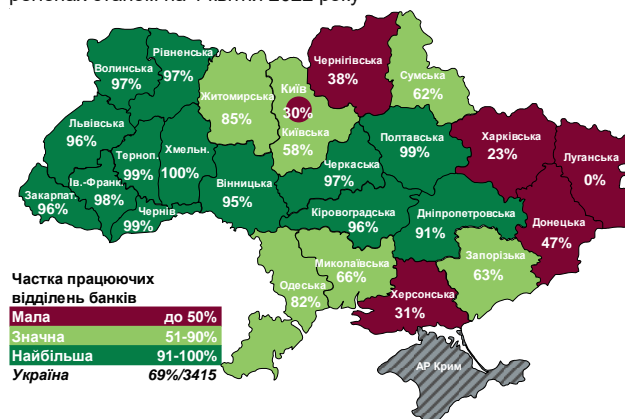
* Не включено 5 структурних підрозділів (у тому числі 3 закордонних).

У всіх регіонах, крім Донецької та Луганської областей, частка працюючих відділень зросла порівняно з початком активних бойових дій.

Графік 8. Частка працюючих відділень системно важливих банків у регіонах станом на 3 березня 2022 року

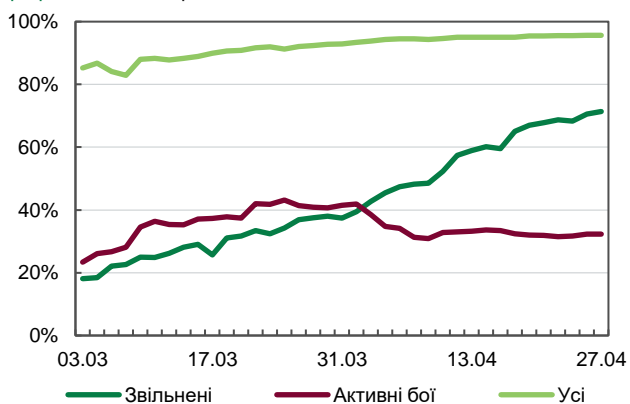
Графік 9. Частка працюючих відділень системно важливих банків у регіонах станом на 1 квітня 2022 року

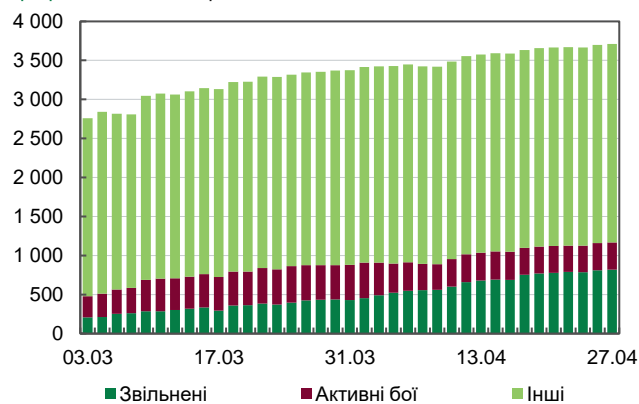
Джерело: опитування системно важливих банків.

Банки північних регіонів активно відновлювали банківську мережу в березні та квітні 2022 року. Станом на 1 квітня системно важливі банки мали загалом 4917 відділень.

Графік 10. Частка працюючих відділень системно важливих банків

Графік 11. Кількість працюючих відділень системно важливих банків

Виділено окремі групи областей: "Звільнені": м. Київ, Київська, Сумська, Чернігівська; "Активні бої": Донецька, Луганська, Харківська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська.

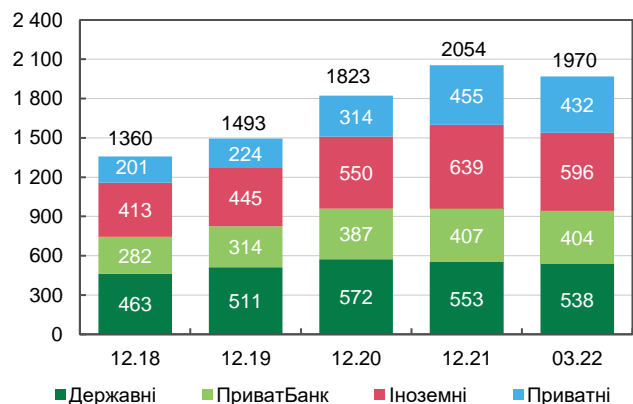
Джерело: опитування системно важливих банків.

¹ Під час воєнного стану обсяг інформації, яка збирається від банків, обмежується вимогами постанови від 18.12.2018 № 140 "Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України в умовах особливого періоду". Тому окремі графіки у Огляді замінені на інші.

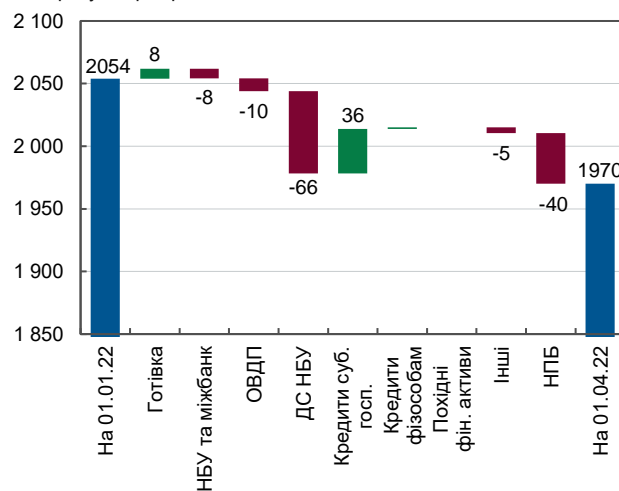
АКТИВИ

Обсяг чистих активів у діючих на кінець березня банках зменшився у гривневому еквіваленті на 2.2% за квартал, а за фіксованим на початок року курсом – на 4%. Головним чинником було зменшення депозитних сертифікатів НБУ та ОВДП у портфелях банків. Два ліквідованих у лютому російських банки становили на початок року 2% чистих активів сектору.

Графік 12. Чисті активи* за групами банків, млрд грн

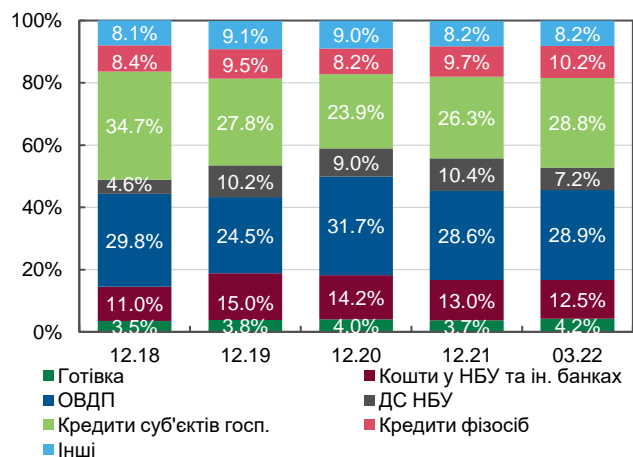
Графік 13. Зміна чистих активів за складовими у I кварталі 2022 року, млрд грн

* Скориговані на резерви за активними операціями банків.

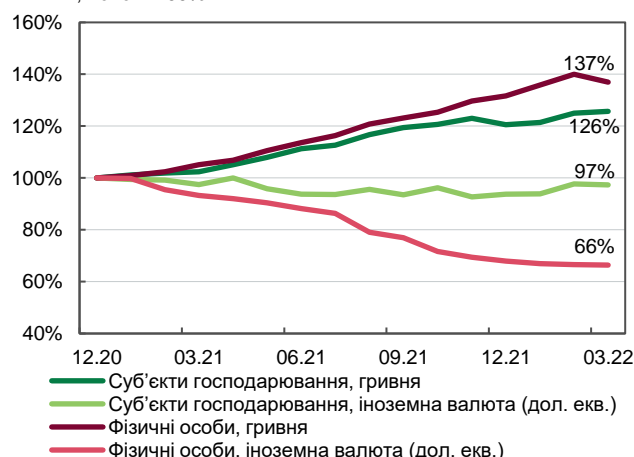
Обсяги кредитів корпораціям помітно зросли: як гривневі, у межах державних програм підтримки, так і валютні, внаслідок знецінення гривні. Частка кредитного портфеля суб'єктів господарювання та фізичних осіб протягом I кварталу зросла на 3.0 в. п. до 39.0%.

Графік 14. Структура чистих активів сектору за складовими*

* Скориговані на резерви за активними операціями банків.

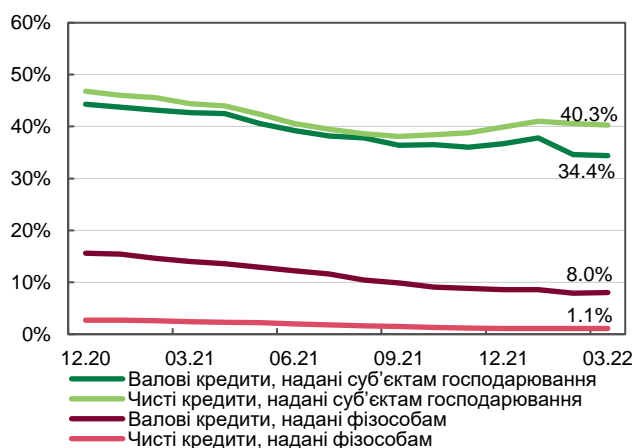
Графік 15. Валові кредити суб'єктам господарювання та фізичним особам, 2020 = 100%

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

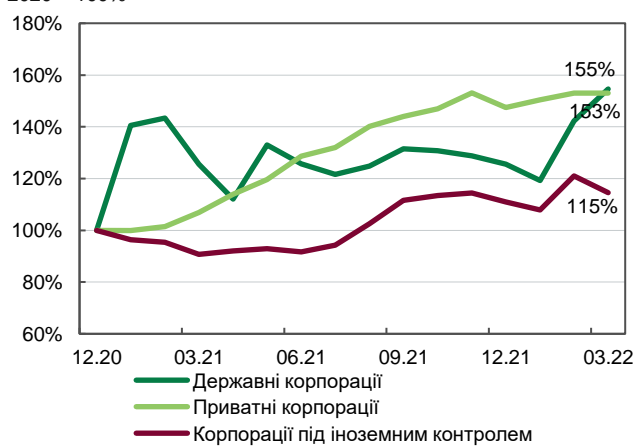
Доларизація чистих кредитів суб'єктам господарювання зросла за квартал на 0.3 в. п. через знецінення гривні. Валових кредитів – знизилася внаслідок ліквідації двох російських банків.

Графік 16. Частка валютних кредитів

Обсяг кредитів державним корпораціям у лютому-березні зріс на 29.7%.

Графік 17. Чисті гривневі кредити нефінансовим корпораціям, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

Обсяг чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання зріс за квартал на 4.8% та на 39.7% р/р. Найвищі темпи гривневого кредитування бізнесу демонстрували державні банки: понад 10% за квартал. Чисті гривневі кредити фізичним особам збільшилися у січні-лютому, але помітно зменшилися у березні. Хоча їх обсяг за квартал майже не змінився, у річному обчисленні зріс на 30.1%.

Графік 18. Чисті кредити суб'єктам господарювання в гривнях, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

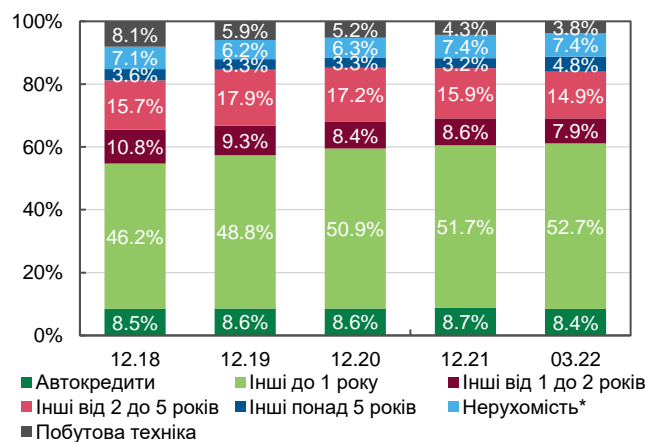
Графік 19. Чисті кредити фізичним особам у гривнях, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

Під час воєнного стану попит формували кредити на поточні потреби, тож частка кредитів на нерухомість припинила зростати, а автокредитів – знизилася за квартал.

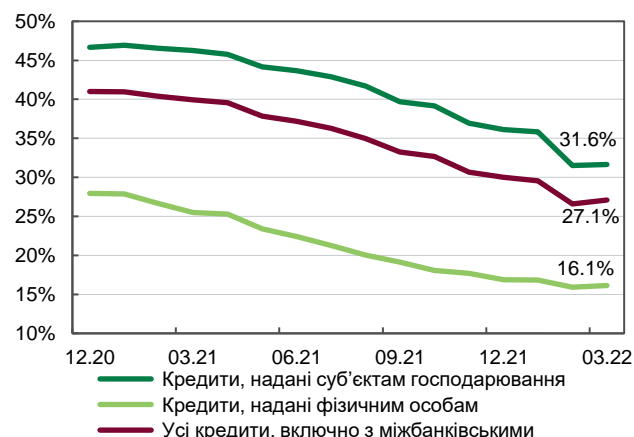
Графік 20. Структура чистих гривневих кредитів домашнім господарствам за цільовим призначенням

* На придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (зокрема земельних ділянок).

Ліквідація банків з державним російським капіталом призвела до зниження за I квартал частки непрацюючих кредитів на 3.0 в. п. до 27.1%.

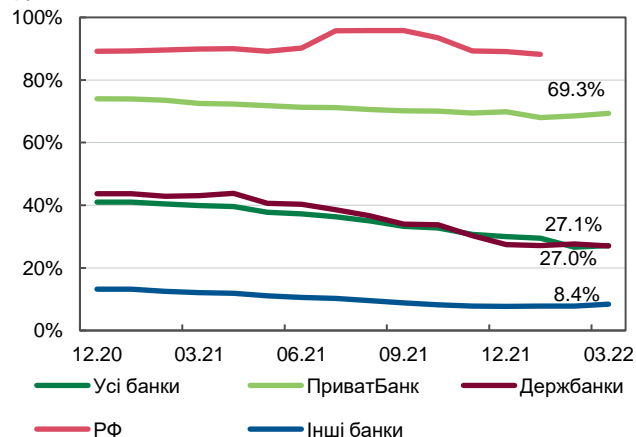
Графік 21. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків*

* Усі банки, включно з неплатоспроможними, без позабалансових зобов'язань. Фізичні особи включно з фізичними особами-підприємцями.

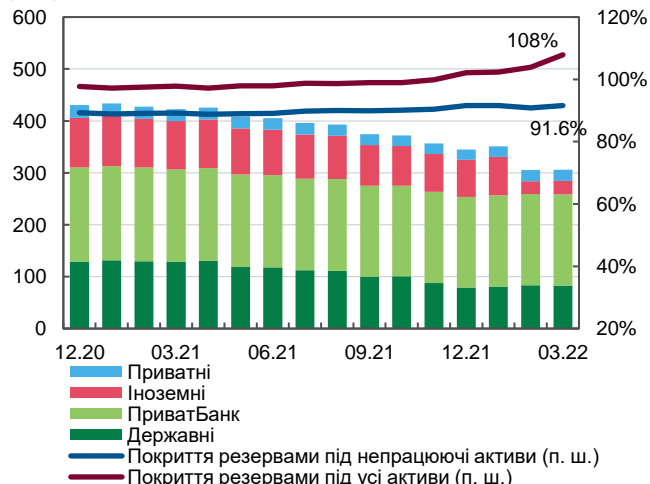
Банки мають можливість не класифікувати прострочені внаслідок війни кредити як дефолтні. Проте формування резервів за працюючими кредитами відповідно до МСФЗ 9 – збільшило частку покриття усіма резервами NPL до максимального рівня у 108%.

Графік 22. Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків за групами*

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

Графік 23. Обсяг непрацюючих активів (млрд грн) та рівень покриття резервами*

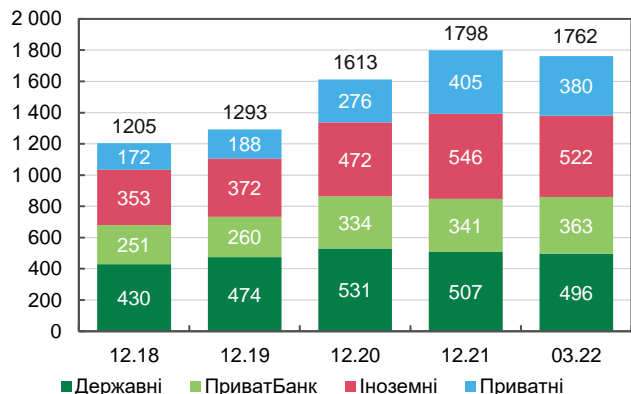

* Включно з міжбанківськими кредитами; усі банки включно з неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.

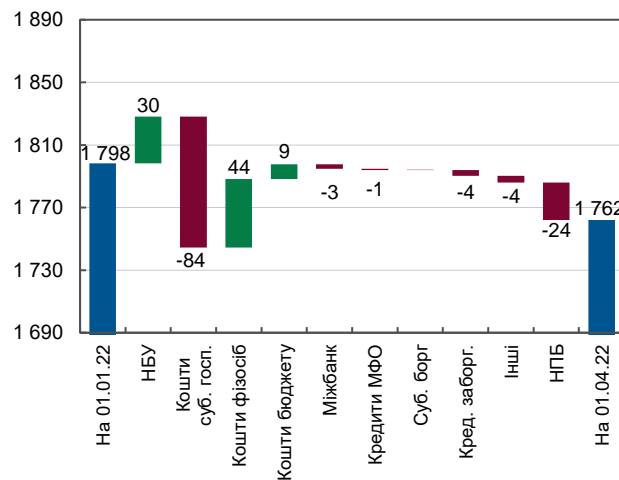
Фондування

Обсяги зобов'язань банків у платоспроможних на кінець березня банках за I квартал зменшилися на 0.7% насамперед через зниження коштів суб'єктів господарювання.

Графік 24. Структура зобов'язань за групами банків, млрд грн

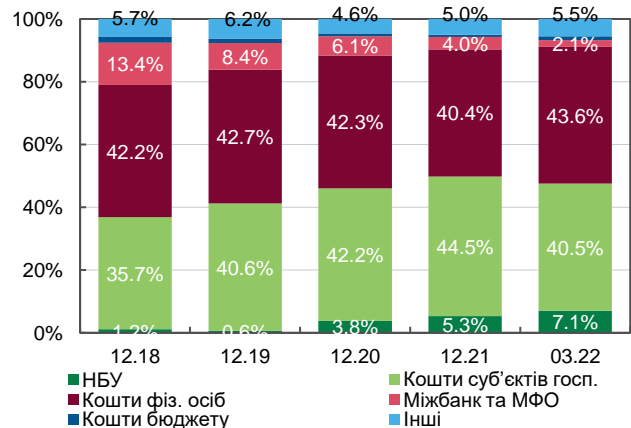

Графік 25. Зміна зобов'язань за факторами, млрд грн

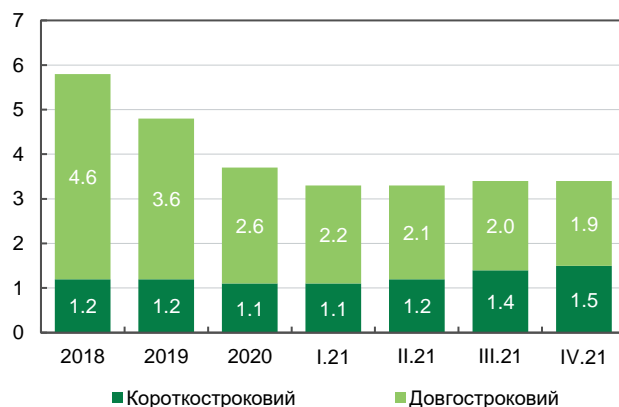
Частка коштів фізосіб у структурі зобов'язань зростає у I кварталі на 3.1 в. п., а суб'єктів господарювання – скоротилася на 4.0 в. п.

Графік 26. Структура зобов'язань

У IV кварталі 2021 року валовий борг банків суттєво не змінився. Короткостроковий борг банків збільшився на 0.1 млрд дол. США.

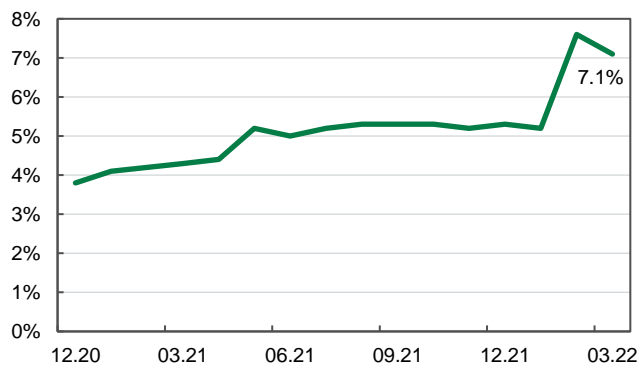
Графік 27. Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США

* У тому числі ощадні сертифікати.

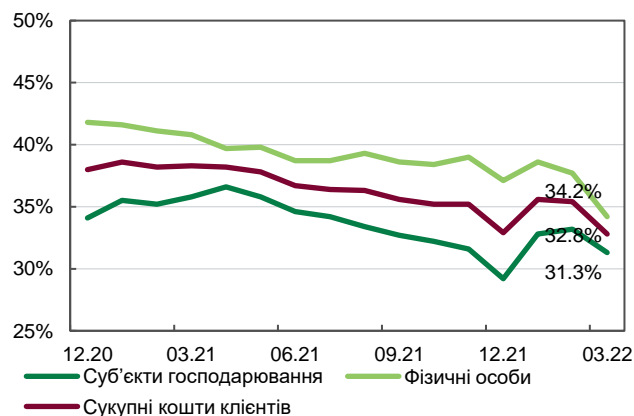
Через заходи з підтримки ліквідності банківської системи частка коштів НБУ у лютому зростає на 2.4 в. п. (за квартал – на 1.8 в. п. до 7.1%). Переважну частку рефінансування отримали приватні та державні банки.

Графік 28. Частка коштів НБУ в зобов'язаннях банків

За I квартал рівень доларизації коштів фізичних осіб скоротився на 2.9 в. п. унаслідок значного приросту коштів у національній валюті. Частка валютних коштів бізнесу зростає на 2.1 в. п.

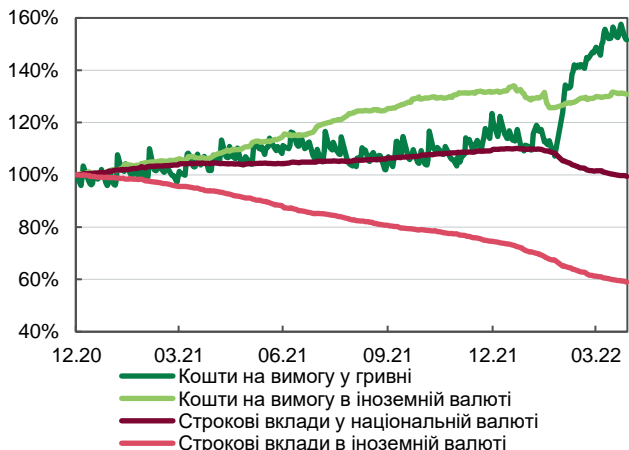
Графік 29. Частка валютних депозитів

* У банках, платоспроможних на звітну дату.

Гривневі кошти фізосіб за квартал зросли на 10.8% (+24.6% p/p). Обсяг строкових гривневих депозитів фізичних осіб зменшився за I квартал на 7.5% (-2.5% p/p).

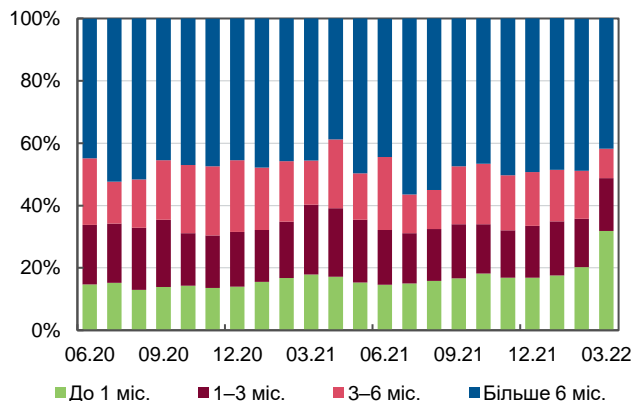
Графік 30. Кошти фізичних осіб, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних на 01.04.2022, у тому числі ощадні сертифікати.

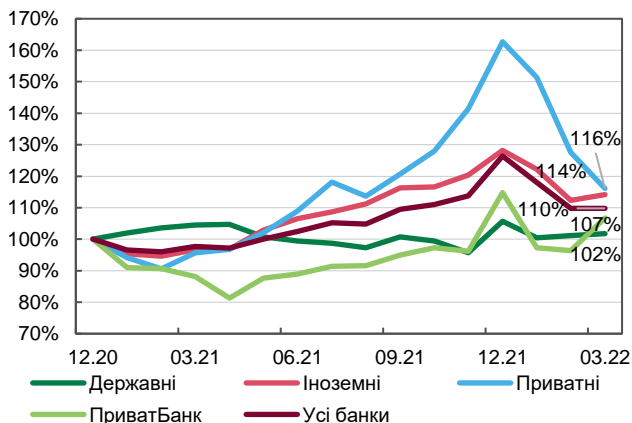
Частка нових короткострокових депозитів терміном до 1 місяця у березні стрімко зросла до 31.8%.

Графік 31. Структура нових строкових депозитів домашніх господарств

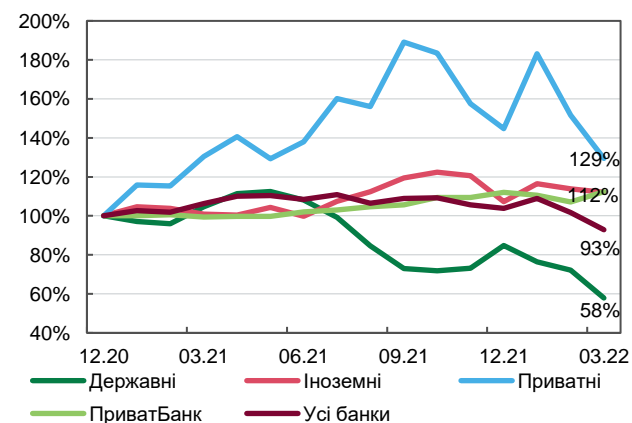
Гривневі обсяги корпоративних коштів у річному вимірі зросли на 12.4%, але за I квартал знизились на 13.1%. Найбільші темпи падіння були у приватних банків. Валютні кошти у доларовому еквіваленті за квартал знизились на 10.6% (12.6% p/p).

Графік 32. Кошти суб'єктів господарювання у національній валюті за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

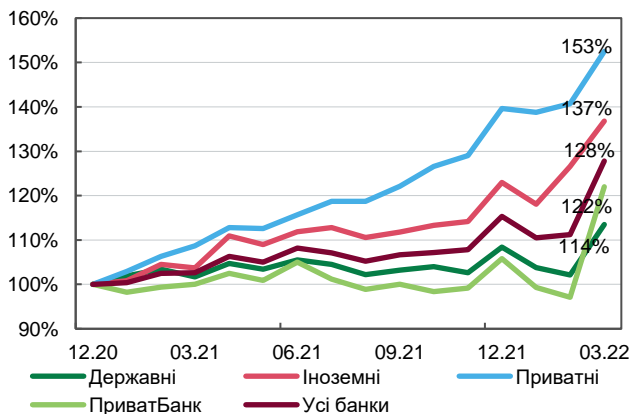
Графік 33. Кошти суб'єктів господарювання в ін. валюті (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

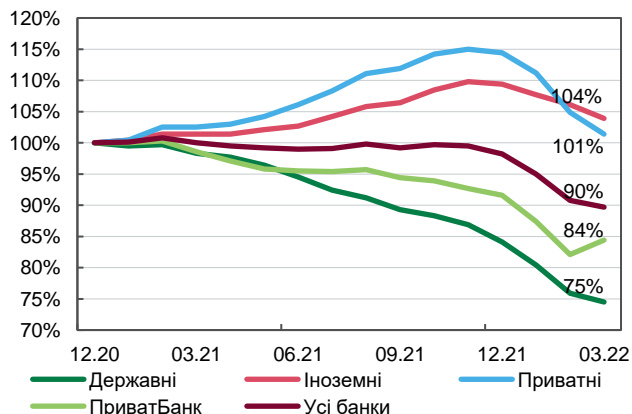
За I квартал 2022 року всі банки наростили обсяги гривневих коштів населення в середньому на 10.8% (24.6% p/p). Квартальні темпи приросту в іноземних банків та ПриватБанку були найвищими. Водночас обсяги валютних коштів у більшості банків зменшилися за останній квартал на 8.6% та на 10.3% (p/p).

Графік 34. Кошти фізичних осіб у національній валюті за групами банків, 2020 = 100%*

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

Графік 35. Кошти фізичних осіб в ін. валюті (в еквіваленті дол. США) за групами банків, 2020 = 100%*

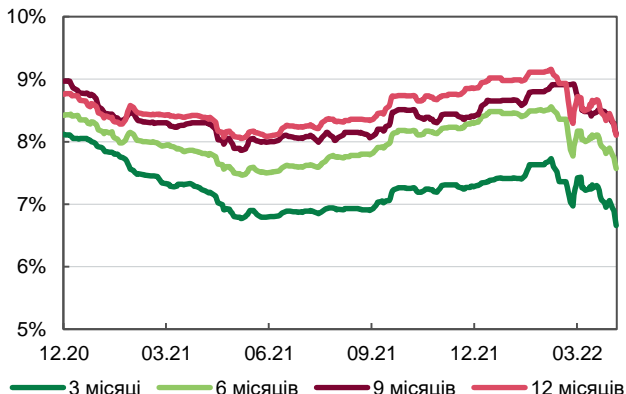

* У банках, платоспроможних станом на 01.04.2022.

Відсоткові ставки

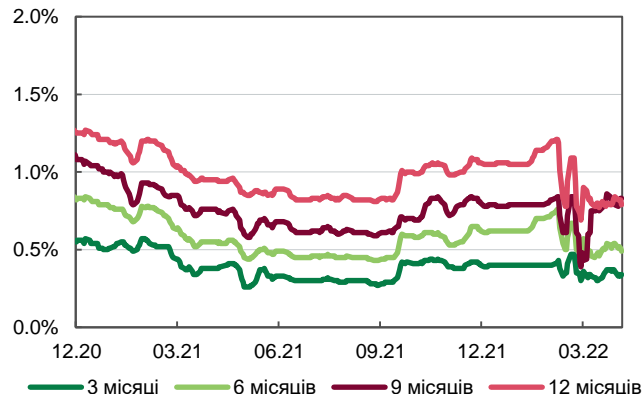
Вартість 12-місячних депозитів у гривнях знизилася на 0.4 в. п. – до 8.8% річних, у доларах США – на 0.3 в. п. – до 0.8% річних. Спред між 3-місячними та 12-місячними депозитами незначно зменшився – до 1.4 в. п.

Графік 36. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у гривнях, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

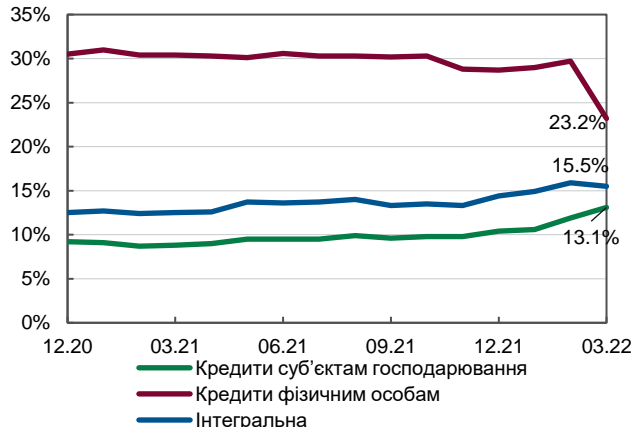
Графік 37. Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб у доларах США, % річних*

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

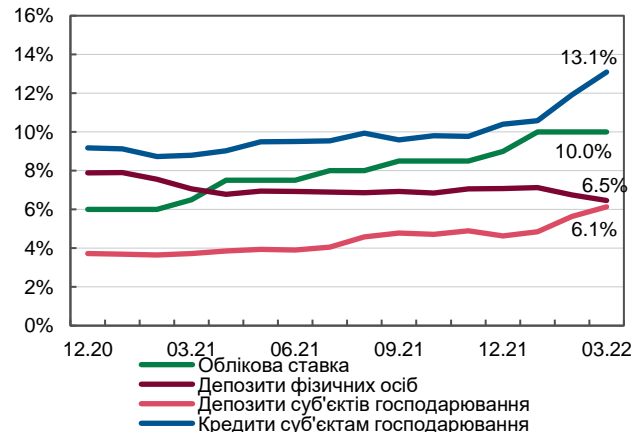
Ставки за гривневими кредитами бізнесу зросли на 2.7 в. п. до 13.1% річних, спричинивши зростання інтегральної ставки. Вартість кредитів фізичним особам навпаки скоротилася – на 5.5 в. п. до 23.2% річних.

Графік 38. Відсоткові ставки за новими кредитами* у гривнях, % річних

* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

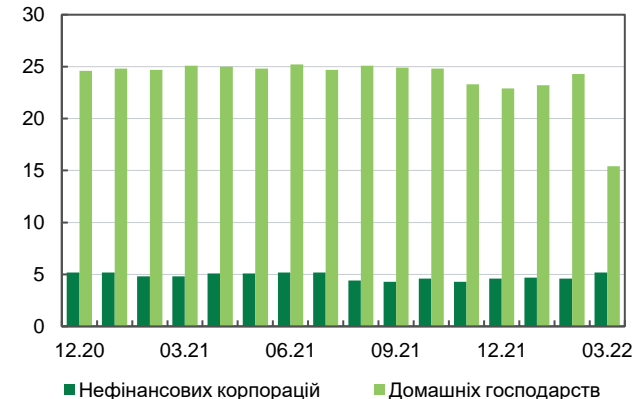
Графік 39. Облікова ставка НБУ та вартість нових депозитів і кредитів* у гривнях, % річних

* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

У ритейл-сегменті спред між ставками за новими кредитами та депозитами суттєво знизився, у корпоративному сегменті незначно зріс. Процентна маржа під час війни почала знижуватися, проте ще є високою.

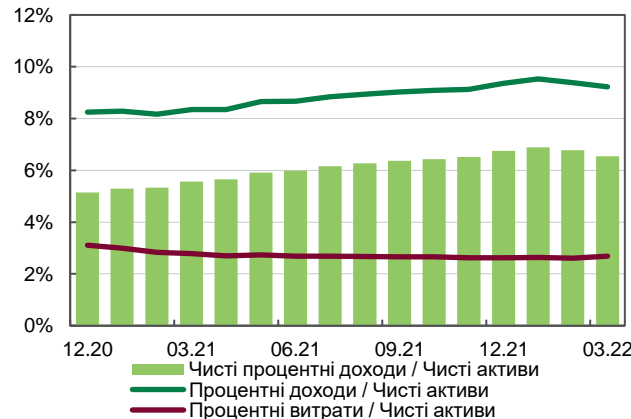
Графік 40. Спред між ставками за новими** кредитами і депозитами, в. п.*

* З урахуванням неплатоспроможних банків.

** До нових депозитів та кредитів належать обсяги за первинними договорами, укладеними у звітному періоді, та за додатковими договорами, за якими відбулася зміна суми або відсоткової ставки.

Графік 41. Процентна маржа банків*

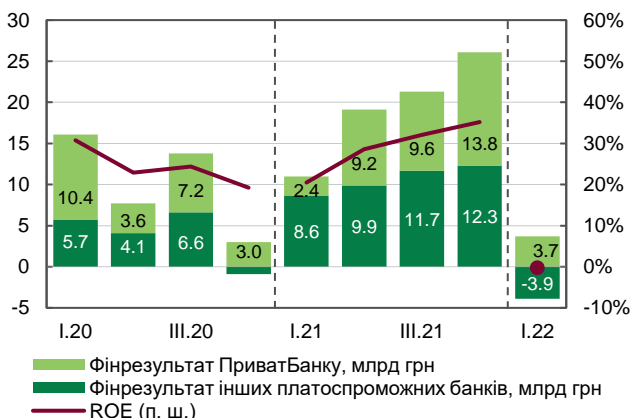

* Чистий процентний дохід до плинного середнього обсягу чистих активів за звітний місяць та два попередніх, аннуалізований.

Фінансові результати та капітал

У I кварталі 2022 року сектор отримав 0.16 млрд грн збитків через суттєві відрахування у резерви під кредити. Приватбанк отримав понад 60% прибутку прибуткових банків.

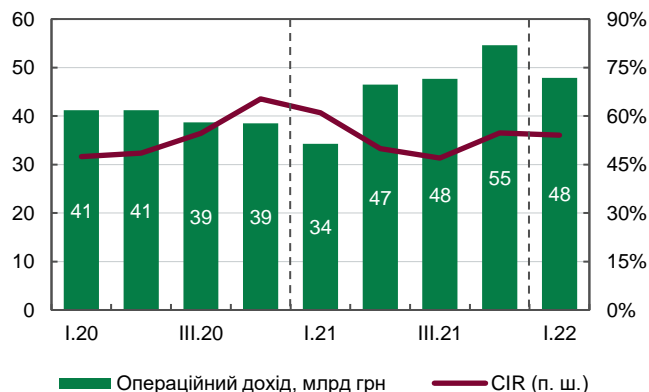
Графік 42. Фінансовий результат* та рентабельність капіталу банків

* За квартал з урахуванням коригуючих проводок, крім даних за IV квартал 2021 року та I квартал 2022 року.

Операційна ефективність банків незначно погіршилась: CIR* без переоцінки цінних паперів, валюти та деривативів у звітному кварталі становив 54.4% порівняно з 50.7% у I кварталі 2021 року.

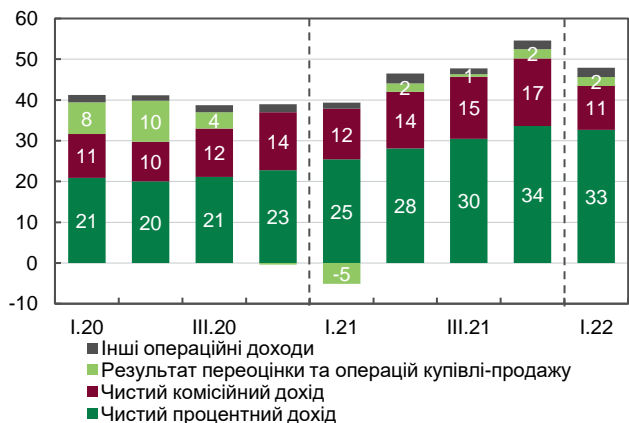
Графік 43. Операційні доходи та операційна ефективність банків

* CIR (Cost-to-Income Ratio) – відношення операційних витрат до операційних доходів.

Попри суттєве уповільнення у березні чистий процентний дохід зріс на 28.4% р/р. Водночас чистий комісійний дохід скоротився на 13% р/р.

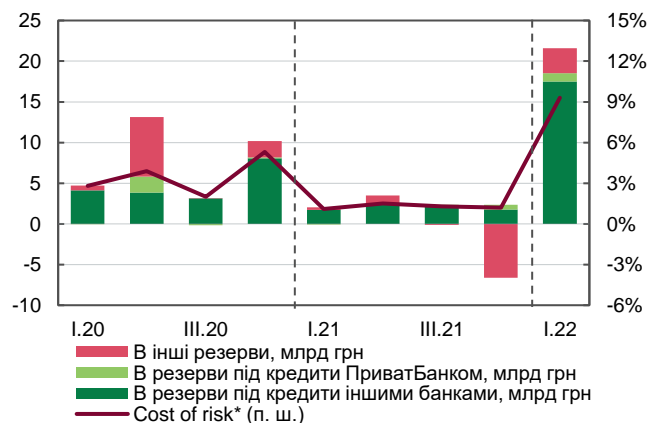
Графік 44. Складові операційного доходу банків за період*, млрд грн

* З урахуванням коригуючих проводок, крім даних за IV квартал 2021 року та I квартал 2022 року.

Відрахування до резервів під кредити через війну зросли в 11 разів р/р, а CoR зріс до 9.3%.

Графік 45. Квартальні відрахування в резерви**

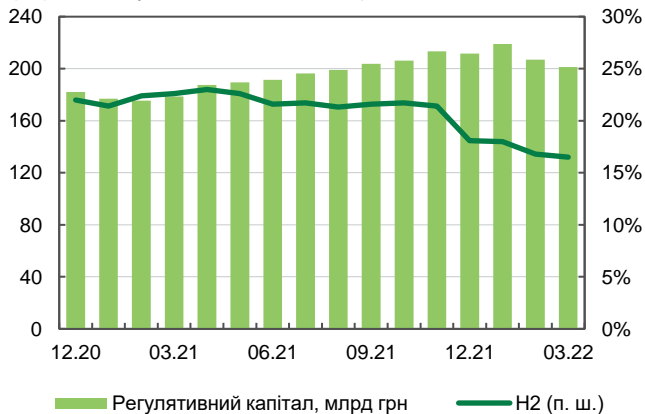

* Приведені до річних значень відрахування до резервів під кредити до чистого кредитного портфеля.

** З урахуванням коригуючих проводок, крім даних за IV квартал 2021 року та I квартал 2022 року.

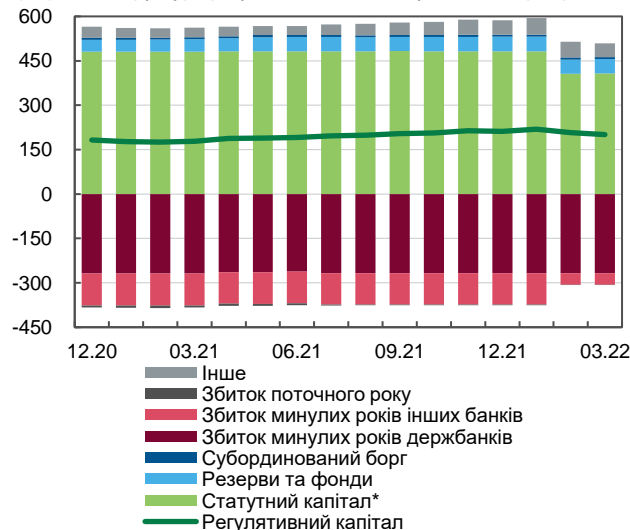
Адекватність регулятивного капіталу протягом I кварталу знизилася на 1.5 в. п., проте залишалась вищою за мінімальні вимоги. Регулятивний капітал сектору скоротився на 5%, статутний – на 15.5%, зокрема за рахунок виведення російських банків з ринку.

Графік 46. Регулятивний капітал та норматив адекватності РК

Джерело: опитування банків, один банк не надав інформації.

Графік 47. Структура регулятивного капіталу банків, млрд грн

* Зареєстрований та незареєстрований статутний капітал.
Джерело: опитування банків, один банк не надав інформації.

Таблиця 2. Основні показники банківського сектору України¹

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1.22
Кількість діючих банків	145	117	96	82	77	75	73	71	69
Загальні балансові показники (млрд грн)²									
Загальні активи	1 477	1 571	1 737	1 840	1 911	1 982	2 206	2 359	2 253
у т.ч. в іноземній валюті	667	800	788	755	779	718	746	679	618
Чисті активи	1 290	1 254	1 256	1 334	1 360	1 493	1 823	2 054	1 970
у т.ч. в іноземній валюті	565	582	519	507	495	492	585	584	554
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	820	831	847	864	919	822	749	796	793
у т.ч. в іноземній валюті	400	492	437	423	460	381	332	292	273
Чисті кредити суб'єктам господарювання ³	710	614	477	451	472	415	432	540	567
Валові кредити фізичним особам	208	176	157	171	197	207	200	243	250
у т.ч. в іноземній валюті	101	97	83	68	61	38	31	21	20
Чисті кредити фізичним особам	144	96	76	92	114	143	149	200	201
Кошти суб'єктів господарювання ³	283	349	413	427	430	525	681	800	713
у т.ч. в іноземній валюті	114	141	177	163	150	191	233	233	223
Кошти фізичних осіб ⁴	403	402	437	478	508	552	682	727	768
у т.ч. в іноземній валюті	214	215	239	244	241	238	285	270	263
Зміна (р/р, %)									
Загальні активи	4.8%	6.4%	10.6%	5.9%	3.8%	3.7%	11.3%	6.9%	1.8%
Чисті активи	1.0%	-2.8%	0.2%	6.2%	1.9%	9.8%	22.1%	12.7%	7.3%
Валові кредити суб'єктам господарювання ³	12.8%	1.3%	2.0%	2.0%	6.3%	-10.6%	-8.8%	6.2%	5.6%
Валові кредити фізичним особам	10.3%	-15.7%	-10.4%	8.5%	15.3%	5.0%	-3.5%	21.6%	21.7%
Кошти суб'єктів господарювання ³	9.5%	23.5%	18.2%	3.4%	0.8%	22.1%	29.7%	17.4%	4.5%
Кошти фізичних осіб ⁴	-8.9%	-0.3%	8.7%	9.4%	6.3%	8.6%	23.5%	6.6%	11.6%
Рівень проникнення⁵ (%)									
Валові кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	51.7%	41.8%	35.5%	29.0%	25.8%	20.7%	17.7%	14.6%	14.5%
Чисті кредити суб'єктам госп. ³ / ВВП	44.7%	30.9%	20.0%	15.1%	13.3%	10.4%	10.2%	9.9%	10.4%
Валові кредити фізичним особам/ ВВП	13.1%	8.8%	6.6%	5.7%	5.5%	5.2%	4.7%	4.4%	4.6%
Чисті кредити фізичним особам/ ВВП	9.1%	4.8%	3.2%	3.1%	3.2%	3.6%	3.5%	3.7%	3.7%
Кошти суб'єктів господарювання ³ / ВВП	17.8%	17.6%	17.3%	14.3%	12.1%	13.2%	16.1%	14.7%	13.1%
Кошти фізичних осіб/ ВВП	25.4%	20.2%	18.3%	16.0%	14.3%	13.9%	16.2%	13.3%	14.1%
Фінансові результати⁶ (млрд грн)									
Чисті процентні доходи	52.2	39.1	44.2	53.0	73.0	78.9	84.8	117.6	32.7
Чисті комісійні доходи	23.1	22.6	24.2	27.5	37.8	44.0	46.5	58.1	10.8
Відрахування в резерви	84.4	114.5	198.3	49.2	23.8	10.7	31.0	3.4	21.6
Чистий прибуток/збиток	-33.1	-66.6	-159.4	-26.5	22.3	58.4	39.7	77.5	-0.2
Довідково:									
гривень/долар США (середнє за період)	11.89	21.84	25.55	26.60	27.20	25.85	26.96	27.29	28.55
гривень/долар США (на кінець періоду)	15.77	24.00	27.19	28.07	27.69	23.69	28.27	27.28	29.25
гривень/євро (середнє за період)	15.72	24.23	28.29	30.00	32.14	28.95	30.79	32.31	32.28
гривень/євро (на кінець періоду)	19.23	26.22	28.42	33.50	31.71	26.42	34.74	30.92	32.59

¹ За платоспроможними банками на кожну звітну дату.

² З нарахованими доходами/витратами.

³ Включно з небанківськими фінансовими установами.

⁴ Включно з ощадними сертифікатами.

⁵ ВВП за методологією СНР-2008; у 2008–2013 рр. з урахуванням тимчасово окупованої території АР Крим і м. Севастополя; у 2014–2021 рр. без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення АТО/ООС; дані за 2021 рік – значення за останні 12 місяців з урахуванням прогнозу НБУ, що оприлюднений в Інфляційному звіті.

⁶ З урахуванням коригуючих проводок.

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше. Дані за 2021-2022 роки наведено за попереднім балансом (без урахування коригуючих проводок).

До вибірки банків належать платоспроможні станом на кожну звітну дату банки, якщо не зазначено інше.

У вибірці банків, платоспроможних станом на останню звітну дату, присутні банки, що приєднані за спрощеною процедурою до інших банків.

Групи банків сформовано згідно з рішенням Комітету НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків.

Державні банки – банки з участю держави Україна в капіталі, за винятком Приватбанку, якщо не зазначено інше.

Іноземні банки – банки, у яких частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвестору (включаючи іноземні держави), становить не менше 10%.

Приватні банки – банки, бенефіціарами істотної участі яких є виключно резиденти України.

Дані наведено з урахуванням нарахованих відсотків на кінець періоду (місяць, квартал, рік), якщо не зазначено інше.

Валові кредити – кредити, не скориговані на резерви за активними операціями банків.

Зміна за фіксованим курсом означає, що сума інструменту в іноземній валюті розраховується за курсом на початок періоду.

Дані за кредитами та коштами суб'єктів господарювання включають дані небанківських фінансових установ.

Кошти фізичних осіб включають ощадні сертифікати, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

ВВП	Валовий внутрішній продукт
ДС НБУ	Депозитні сертифікати Національного банку України
МФО	Міжнародна фінансова організація
НБУ	Національний банк України
НПБ	Неплатоспроможні банки
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики та боргові цінні папери, що рефінансуються НБУ, які обліковуються за (1) справедливою вартістю через прибутки/збитки, (2) справедливою вартістю через інший сукупний дохід і (3) амортизованою собівартістю
ПТКС	Програмно-технічні комплекси самообслуговування
РФ	Російська Федерація
РК	Регулятивний капітал
РКО	Розрахунково-касове обслуговування
CIR	Cost-to-Income Ratio: співвідношення операційних витрат і операційних доходів
ННІ	Індекс Херфіндаля-Хіршмана
ROE	Return on equity: рентабельність власного капіталу
UIRD	Ukrainian Index of Retail Deposit Rates: Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
дол., долар, дол. США	Долар Сполучених Штатів Америки
екв.	Еквівалент
кв.	Квартал
міс.	Місяць
тис.	Тисяча
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
п. ш.	Права шкала
р/р	До аналогічної дати/періоду попереднього року
фін.	Фінансовий